

Nemar u pogledu ahireta

Ljudi su u prvom redu nemarni u pogledu smrti koje se najmanje prisjećaju, na koju ne misle i koje se ne boje. Mnoge su zavarale njihove strasti i odvrtila su ih uživanja od razmišljanja i pripreme za ahiret. Rekao je Uzvišeni Allah: "Ljudima se bliži čas polaganja računa, a oni u gafletu, okreću se. I ne dođe im ništa novo od Opomene od Gospodara njihovog čemu se, slušajući to, ne podsmjehuju srca nehajnih." (El-Enbija, 1-3) Ovaj ajet upozorava nas da se vrijeme polaganja računa na Sudnjem danu bliži, pa i pored toga ljudi ga zanemaruju i nehajni su u tom pogledu. Oni se okreću od Objave, okupirani dunjalučkim užicima i uopće se ne pripremaju za Sudnji dan. Kada im pouka dođe, oni se tome ismijavaju i rugaju, a srca su im nehajna, pa se na to ne obaziru i ne poklanjaju mu pažnju niti ih to interesuje. Kako može biti u nemaru onaj čiji je krajnji rok na ovom svijetu već određen, čiji je život vremenski ograničen, kojem on neminovno ide, pa je svakog trenutka bliži svome kraju?! Kako može niti nemaran onaj koji vjeruje da postoji kazna i zna da ide ka kaburu u kojem će ga ispitivati i iskušavati dvojica meleka?! Kako može biti nemaran onaj koji nije siguran za svoj život i koji ne vlada svojim vremenom, čak ne zna kada omrkne da li će u novom danu osvanuti?!

Nemar je stanje u kojem čovjek ne brine o svojim istinskim potrebama, kada ne izvršava svoje obaveze zbog kojih je stvoren na ovom svijetu i za koje će odgovarati poslije smrti, kada je nezainteresiran za svoj uspjeh i spas od džehennemske vatre. Zbog ogromne štete i katastrofalnih posljedica gafleta -nemara, Uzvišeni Allah najstrože ga je zabranio rekavši u Kur'anu: **"I spominji Gospodara svoga u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem i ne podižući jako glas - ujutro i navečer, i ne budi među nemarnima."** (El-A'raf, 205) Iz ovog ajeta razumijemo da onaj koji spominje Uzvišenog Gospodara skrušeno i ponizno, posebno ujutro i navečer, nije od onih koji su nemarni. Čovjek Uzvišenog Allaha spominje srcem, tj. mislima i razmišljanjem o Allahovim ajetima u Knjizi i kosmosu, bogobojaznošću, strahopoštovanjem, skrušenošću i stalnom vezom srca sa Uzvišenim, zatim jezikom kroz propisane zikrove i dove, učenje Kur'ana, čitanje hadisa i stjecanje znanja, a i izvršavanjem propisanih djela od kojih su neka naređena, a neka dobrovoljna. Onaj koji zaboravlja na svoga Gospodara, pa Ga se ne prisjeća niti Ga spominje riječima i djelima, hvaleći Ga, slaveći i moleći za oprost grijeha, takav je nemaran u pogledu onog što mu je najpreče i najvažnije u životu. Takav ne mari za grijeha i prijestupe koje učini, niti se brine za obaveze kojima je zadužen. Onda nije nikakvo čudo što strada i propada.

U gafletu čovjek zaboravi na svoga Gospodara, koji ga je stvorio i podario mu sve blagodati koje ima, pa zaboravi na samog sebe i ono u čemu je dobro za njega, kao što je rekao Uzvišeni Allah: **"I ne budite kao oni koji su zaboravili Allaha, pa je On učinio da sami sebe zaborave; oni su baš neposlušni."** (El-Hašr, 19) Naš opstanak ovisi o našem Uzvišenom Stvoritelju i mi ne možemo učiniti ni koliko treptaj oka bez Njegove pomoći. Mi nikada ne možemo istinski ni pojmiti Njegovu veličanstvenost, a kamoli Njegovo pravo kod nas u potpunosti ispuniti našim ibadetom, ili Mu se

odužiti na Njegovim blagodatima. Onaj koji je svjestan toga, spominjat će, veličat će, hvaliti i zahvaljivati Uzvišenom Allahu na svakom koraku. Ebu Musa, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *“Primjer onoga koji spominje svoga Gospodara i onoga koji ne spominje svoga Gospodara je kao primjer živog i mrtvog.”* (Buhari) Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *“Koja god skupina ljudi ustane sa sijela u kojem nisu spominjali Allaha, kao da su ustali sa lešine magarca. Od takvog sijela imat će samo štetu.”* (Ebu Davud, a šejh Albani ocijenio ga je sahihom)

Zabranjeno je slijediti onoga koji je nemaran zato što takav ne može biti uzor nikome, jer slijedi strasti koje su daleko od upute i razboritosti. Rekao je Uzvišeni Allah: **“i ne slušaj onoga čije smo srce da Nas spominje nehajnim učinili, koji strast svoju slijedi i čiji su postupci propali.”** (El-Kehf, 28) Spas, uspjeh i uputa nalaze u onome čime je Uzvišeni Allah zadovoljan, slijedeći Njegove propise i stalno Ga se sjećajući i spominjući. To je mjerilo ispravnosti nekoga kao i valjanosti da bude slijeden. Nažalost, većina je u gafletu i slijedeći svoje strasti druge zavode sa Pravog puta i upute, a rezultat takvog postupanja jesu propast i stradanje.

Gaflet je uzrok tjeskobe prsa i nezadovoljstva na ovom svijetu, kao i nesreće i propasti na budućem. Rekao je Uzvišeni Allah: **“A onaj ko se okrene od Opomene Moje, taj će teškim životom živjeti i na Kijametskom danu ćemo ga slijepim oživiti. ‘Gospodaru moj’, reći će, ‘zašto si me slijepa oživio kad sam vid imao?’ ‘Evo zašto’, reći će On. ‘Ajeti i znakovi Naši su ti dolazili, ali si ih zaboravljao, pa ćeš danas tako i ti biti zaboravljen.’”** (Ta-ha, 124-126) Nemar je ubitačan, jer uništava u čovjeku osjećaj, tako da mu od života ostaju samo vanjski pokreti, pa kao da je mrtvac koji hoda po Zemlji.

Gaflet gasi spoznaju srca koje zacrni i obavije, pa ga sprečava da vidi i prihvati istinu. Tako čovjek izgubi osjećaj za grijehom i postane ovisnik o strasti, kao što kaže Uzvišeni Allah: **“Ne, naprotiv! Ono što su zaradili prekrilo je srca njihova.”** (El-Mutaffifun, 14) Taj zastor sprečava ih da vide Pravi put i onemogućava da prihvate vjerovanje.

Gaflet čini čovjeka slijepim pa ne vidi ništa drugo osim zabludu i nevaljalo, ne primjećuje uputu i pokornost, pred njim je lažna i iskrivljena slika svijeta i života, strasti mu uljepšavaju nepokornost, a dobra djela i ibadete doživljava kao patnju i azab. Takvi se ne odazivaju istini niti imaju koristi od opomene. Rekao je Uzvišeni Allah: **“...ispred i iza njih smo pregradu metnuli i na oči im koprenu stavili - pa oni ne vide, i njima je svejedno upozoravao ih ti ili ih ne upozoravao, oni neće vjerovati.”** (Ja-sin, 9-10)

Koliko god čovjek nastojao da bude u pokornosti i ibadetu i da se kloni nemara, on se opet desi zbog slabe ljudske prirode, ili zaborava, ili prevage strasti, ili ubačene šubhe, ali tada treba biti svjestan iskušenja i ne ustrajavati u grijehu i ne prepuštati se strastima, niti gubiti nadu u Allahovu milost, niti namjerno grijешiti. Kada čovjek god vidi i prepozna istinu ili se osvijesti nakon gafleta, ne smije mu biti teško da se odmah vrati Allahu. Rekao je Uzvišeni Allah: **“A ako te šejtan pokuša na zlo navesti, ti potraži utočište u Allaha, On je, uistinu, Svečujući i Sveznajući. Doista, oni koji se Allaha boje, čim ih dodirne sablazan šejtanska, sjete se, i postanu razboriti, dok prijatelje šejtanove šejtani podržavaju u zabludi i nikako ne prestaju.”** (El-A'raf, 200-202)

Vidovi gafleta

Ljudi su u prvom redu nemarni u pogledu smrti koje se najmanje prisjećaju, na koju ne misle i koje se ne boje. Mnoge su zavarale njihove strasti i odvratile su ih uživanja od razmišljanja i pripreme za ahiret. Rekao je Uzvišeni Allah: **“Ljudima se bliži čas polaganja računa, a oni u gafletu, okreću se. I ne dođe im ništa novo od Opomene od Gospodara njihovog čemu se, slušajući to, ne podsmjehuju srca nehajnih.”** (El-Enbija, 1-3) Ovaj ajet upozorava nas da se vrijeme polaganja

računa na Sudnjem danu bliži, pa i pored toga ljudi ga zanemaruju i nehajni su u tom pogledu. Oni se okreću od Objave, okupirani dunjalučkim užicima i uopće se ne pripremaju za Sudnji dan. Kada im pouka dođe, oni se tome ismijavaju i rugaju, a srca su im nehajna, pa se na to ne obaziru i ne poklanjaju mu pažnju niti ih to interesuje.

Kako može biti u nemaru onaj čiji je krajnji rok na ovom svijetu već određen, čiji je život vremenski ograničen, kojem on neminovno ide, pa je svakog trenutka bliži svome kraju?! Kako može niti nemaran onaj koji vjeruje da postoji kazna i zna da ide ka kaburu u kojem će ga ispitivati i iskušavati dvojica meleka?! Kako može biti nemaran onaj koji nije siguran za svoj život i koji ne vlada svojim vremenom, čak ne zna kada omrkne da li će u novom danu osvanuti?!

Rekao je Šekik el-Belhi: "Ljudi govore troje, a rade suprotno tome. Govore da su Allahovi robovi, a rade kao da su od Njega neovisni, i govore da je Allah zagarantirao svačiju opskrbu, a njihova se srca ne smiruju osim sa dunjalukom i sakupljanjem njegovih mrvica, i govore da moraju umrijeti, a rade djela onih koji ne misle nikada umrijeti."

Govorio je Sufjan: "Onaj koji se bude mnogo sjećao kabura, bit će mu džennetska bašča, a onaj koji bude nemaran u pogledu podsjećanja na njega, bit će mu džehennemska provalija."

Neki se čovjek požalio Ummu Derdau, radijallahu anha, i rekao: "U srcu imam bolest za koju nisam našao lijeka, srce mi je kruto i gajim dugu nadu", a ona mu je odgovorila: "Posjeti mezarje i budi prisutan kod umrlih."

Nemoj da te zavara mrtvilo kaburova i njihova šutnja, jer su u njima rezultati ljudskih djela, pa njihovi stanari budu u blagostanju ili u patnji. Nemoj da te učini nemarnim duga nada i ljubav prema ovom svijetu i zanesenost njegovim strastima i zaborav na njegovu prolaznost, jer u svakom slučaju ti si putnik sa njega i neminovno ga napuštaš i ideš u kuću nagrade ili kazne. Rekao je Uzvišeni Allah: **"O vi koji vjerujete, neka vas imanja vaša i djeca vaša ne zabave od spominjanja Allaha. A oni koji to učine, pravi su gubitnici."** (El-Munafikun, 9)

Uzmimo pouku iz odjela za hitnu pomoć i intenzivnu njegu u bolnicama. Teška stanja i žalosne slike koje nas trebaju probuditi iz dubokog sna nemara. Zamislite šta osjeća onaj koji je svoj život potrošio u igri i zabavi, a pogodila ga je bolest od koje se umire. Ako nema čvrstog oslonca na svoga Gospodara i pouzdane nade u Njegovu milost i oprost, onda se osjeća izgubljenim.

Čovjekova završnica na ovom svijetu uveliko ovisi o tome koliko se sjećao smrti i pripremao za nju, a isto tako bit će proživljen u stanju u kojem je okončao svoj život na dunjaluku. Zato je nužno da se svako trudi da bude svjestan cijelog svog života da ono što uradi na dunjaluku i zaradi ima svoj utjecaj na njegovu završnicu.

Džabir, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svaki čovjek bit će proživljen u stanju u kojem je umro." (Muslim)

Oni koji su bili nemarni zažalit će na Danu velike tuge kada bude presuđeno među ljudima i kada se svakome odredi mjesto: u patnji ili uživanju. Rekao je Uzvišeni Allah: **"I upozori ih na Dan tuge kada će s polaganjem računa biti završeno, a oni su u nemaru i oni ne vjeruju. Mi ćemo Zemlju i one koji žive na njoj naslijediti i nama će se oni vratiti."** (Merjem, 39-40) Zato se i ne pripremaju za vječni život činjenjem dobrih djela i udaljavanjem od loših, već su se zabavili prolaznim i žele da uživaju, ne mareći za opomene i pouke koje im dolaze. Koliko je samo zdravih koji su iznenada napustili ovaj svijet, a mislili su da imaju vremena i da će njihov život još dugo potrajati. Mi ne znamo kada će nekom od nas doći kraj koji često nema svoje vanjske uzroke, ali nam je dužnost biti na oprezu i pripremati se za dan povratka. Rekao je mudro jedan arapski pjesnik:

Koliko je zdravih bez mahane umrlo,

a koliko je slabih još dugo živjelo.

Mnogi su zaslijepjeni ovim svijetom i zavedeni svojim strastima, pa se trude na pogrešan način i misle da dobro rade. U potpunosti su nemarni u pogledu polaganja računa i odgovornosti za ono što su radili na ovom svijetu. Rekao je Uzvišeni Allah: **“Smrtne muke zbilja će doći - to je ono od čega si bježao, i u rog će biti puhnuto - to je Dan prijetnje. I svako će doći, a s njim vodič i svjedok. Ti nisi mario za ovo pa smo skinuli koprenu tvoju, danas ti je oštar vid.”** (Kaf, 19-22)

Život na ovom svijetu kratak je i prolazan, i on treba da bude samo sredstvo ka vječnom životu. Onaj koji bude nemaran mnogo će izgubiti i propustiti. Zato treba što bolje iskoristiti vrijeme i zdravlje u ibadetu i pokornosti Uzvišenom Gospodaru. Abdullah b. Omer, radijallahu anhumu, kazuje: “Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo me za rame i rekao: ‘Budi na ovom svijetu kao da si stranac ili putnik.’ Ibn Omer je govorio: ‘Kada omrkneš, ne očekuj da ćeš osvanuti, a kada osvaneš, ne očekuj da ćeš omrknuti. Od svog zdravlja uzmi za svoju bolest i od svog života za svoju smrt.’” (Buhari)

Nemar u ibadetima

Nemar u ibadetima i u svim dobrim djelima i pokornosti posljedica je gafleta u pogledu smrti i ahireta, jer onaj koji vjeruje u polaganje računa i priprema se za vječni život, bit će svjestan opasnosti neodgovornosti i nebrige za svoje obaveze na ovom svijetu. Takav će se truditi činiti dobra djela i kloniti se loših iz straha od Allaha i odgovornosti za svoja djela kojima može, sa Allahovom pomoći, uspjeti ili biti upropašten i stradati. Onaj koji ne misli na smrt i polaganje računa propušta dobra djela i ne vodi brigu o njima, slijedi svoje strasti i srlja u propast. Najviše gdje se očituje nemar u pokornosti jeste namaz i to je najopasniji vid gafleta koji se jasno vidi posebno u ovom vremenu među omladinom čija su srca strasti okupirale, mozgove uspravale, popunile njihovo slobodno vrijeme, kao da žive u oblacima, sanjare o nečemu što nije realno, kao da su prisutni samo formalno svojim tijelima, a u stvarnosti oni su daleko otišli svojim mislima, nadama i željama. Rekao je Uzvišeni Allah: **“Njih smijeniše naraštaji koji namaz napustiše i za požudama pođoše; oni će na propast naići; izuzev onih koji su se pokajali, i vjerovali, i dobro činili, njima se neće nikakva nepravda učiniti, oni će u Džennet ući.”** (Merjem, 59-60)

I pored toga što je namaz najvažnije djelo i ono po čemu se prepoznaje vjernik, mnoge ćemo naći da su se zabavili stvarima od kojih nema koristi: prekomjerno spavanje, igra i zabava sa društvom, gledanje filmova i serija, dopisivanje i beskoristan razgovor preko interneta i sl. Koliko ih je požalilo što su dragocjeno vrijeme svoje mladosti potrošili uzalud i što im se nikada više neće vratiti. Gdje je natjecanje u dobru, gdje je dolazak u džemat, gdje su noćni namazi, gdje je iskrena predanost i ljubav prema Uzvišenom Gospodaru, gdje su suze pokajanja, gdje su iskrene dove za potlačene i potrebne? Jesu li to srca postala kruta i bezosjećajna ili je ovaj svijet opčarao mnoge, pa ne znaju šta rade i šta im predstoji na svijetu kojem nema kraja? Namaz je mjerilo svih ljudskih djela i dokaz imana. Ko prema njemu bude nemaran, takav je nemaran prema svemu drugom. Pomozi se dovom Allahu i dolaskom u džemat, jer je zajednički namaz bolji i lakši od onog koji se samostalno klanja. Rekao je Uzvišeni Allah: **“U džamijama, koje se voljom Njegovom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime - slave i veličaju Njega, ujutro i navečer ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji namaz uspostavljaju i zekat udjeljuju, i koji strepe od Dana u kojem će srca i pogledi biti uznemireni, da bi ih Allah za ono bolje što su radili nagradio i da bi im iz obilja Svoga i više dao. A Allah daje opskrbu kome hoće, bez računa.”** (En-Nur, 36-38)

Nemara se kod čovjeka prvo javlja u njegovom srcu, pa kada je ono bezbrižno i ne vodi računa o

obavezama niti ima svoga jasnog i ispravnog cilja u ibadetu svome Gospodaru, kada slijedi svoje strasti i naklonjeno je ovosvjetskim uživanjima, onda će mu se i cijelo tijelo u tome pokoravati. Kada je srce nemarno, onda ni ibadeti koji se čine ne postižu svoju svrhu. Ebu Hurejre, radijellahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *“Molite Allaha ubijedeći da će vam dovu primiti i znajte da se Allah ne odaziva dovi koja je izašla iz nemarnog i bezbrižnog srca.”* (Tirmizi, a šejh Albani ocijenio ga je kao hasen)

Strah od Allaha i želja za dobrom koje je obećao pokornima, podsticaj su vjerniku da se trudi u ibadetu i natječe u dobrim djelima, te da se kloni zabranjenog kao i svega što mu ne dolikuje. Priprema za ahiret ne daje mu mogućnost da bude privržen ovom svijetu niti da ga uzme za cilj u svom životu. Fudajl b. Ijad, rahimehullah, rekao je: *“Čovjek osjeća strah od Allaha srazmjerno svojoj spoznaji Uzvišenog, a čovjekova neprivrženost ovom svijetu srazmjerna je njegovoj želji za ahiretom.”* Zato je pravo čudo kako su ljudi nemarni u pogledu Dženneta koji je ukrašen za Allahove pokorne robove koji su se natjecali u svakom dobru. Rekao je Uzvišeni Allah: **“I požurite oprost Gospodara vašega, i Džennetu širokom kao nebesa i Zemlja - pripremljenom za bogobojazne.”** (Alu Imran, 133)

Pravo je čudo nemar u pogledu Džehennema koji se razbuktao i željno čeka svoje stanovnike. Zar nismo čuli šta je Uzvišeni o njemu rekao: **“Prijestupnik će htjeti da se od patnje taj dan iskupi sinovima svojim, i ženom svojom, i bratom svojim, i porodicom svojom koja ga štiti, i svim ostalim na Zemlji, samo da se izbavi. Nikako! Ona je, zaista, buktinja žestoka koja će kože guliti, zvat će onoga ko se okretao i izbjegavao i zgrtao i skrivao.”** (El-Mearidž, 11-18)

Nemaran je i lažno bezbrižan samo onaj koji ne vjeruje u Allahovo obećanje i Njegovu prijetnju, koji ne misli da će ikada račun polagati za ono što je radio na ovom svijetu, koji misli da se svome Gospodaru neće vratiti, koji misli da ga niko nije stvorio i da nema nikakve obaveze prema bilo kome, koji misli da je na ovom svijetu samo igra i zabava i ništa više.

Dokle više živjeti u ubitačnom gafletu i zašto srca nisu skrušena kada se kazuju Allahovi ajeti i pouke vjere, ili su grijesi uzeli svoj udio pa vrijeme prolazi bez osjećaja, truda i natjecanja u dobru? Rekao je Uzvišeni Allah: **“Zar nije vrijeme da se onima koji vjeruju srca smekšaju zbog spomena Allaha i Istine koja se objavljuje i da ne budu kao oni kojima je još davno data Knjiga, pa su srca njihova okorjela, zato što je proteklo mnogo vremena i mnogi su od njih neposlušni.”** (El-Hadid, 16)

Kako može bezbrižno spavati onaj koji je sebe natovarilo mnogobrojnim grijesima, koga čeka Veliki sud, a uz to ne zna koliko mu je još ostalo roka na ovom svijetu. Istinu su rekli Allahovi poslanici, dostavili su Allahove poslanice i opomenuli ljude. Sretan je onaj koji pouku prihvati i priprema se za život poslije smrti, a nesretan je onaj koji slijedi svoje strasti i zanosi se lažnim nadama.

Da nas Uzvišeni Allah učini od onih koji pouku prihvataju i nisu od nemarnih, da nas pomogne da Mu budemo u pokornosti čineći dobra djela i kloneći se loših, pripremajući se za Dan polaganja računa! Amin!

Izvor: el-asr.com